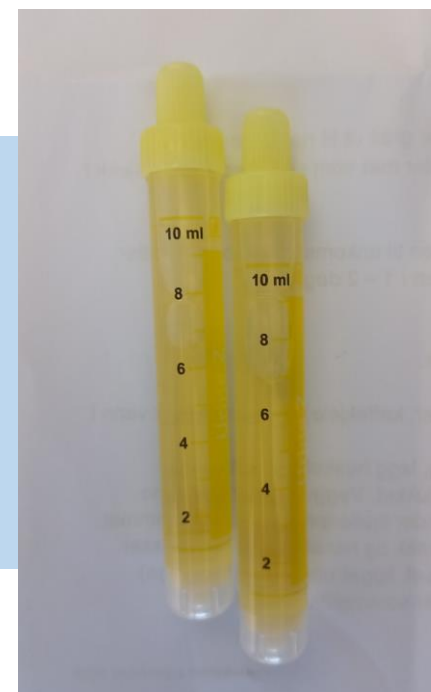
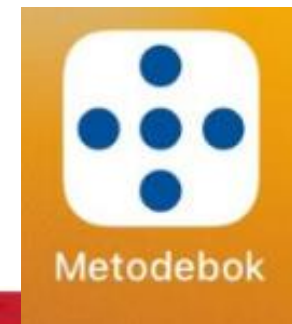

Hvordan ta blodprøver og melde en potensiell donor til transplantasjons-koordinator?

Geir Vindenes, intensivsykepleier/donasjonssykepleier

16 september 2024

Prøvene tas når **en potensiell donor er identifisert**

... og det forutsetter at vi har

to tanker i hodet samtidig:

- Pasienten behandles **med håp** om overlevelse
- Sannsynligheten for at pasienten **vil dø av sin sykdom/skade er stor**

Når skal vi melde og ta prøvene?

Lov om donasjon/transplantasjon §12, åpner for behandling **kun** med tanke på donasjon

«Når livreddende behandling er formålslaus, og det er svært sannsynleg at pasienten vil døy innan kort tid, kan legen som er ansvarleg for behandlinga av pasienten, ta avgjerd om at det skal gjevast behandling med sikte på donasjon» (Lov om donasjon og transplantasjon av organ, celler og vev (transplantasjonslova))

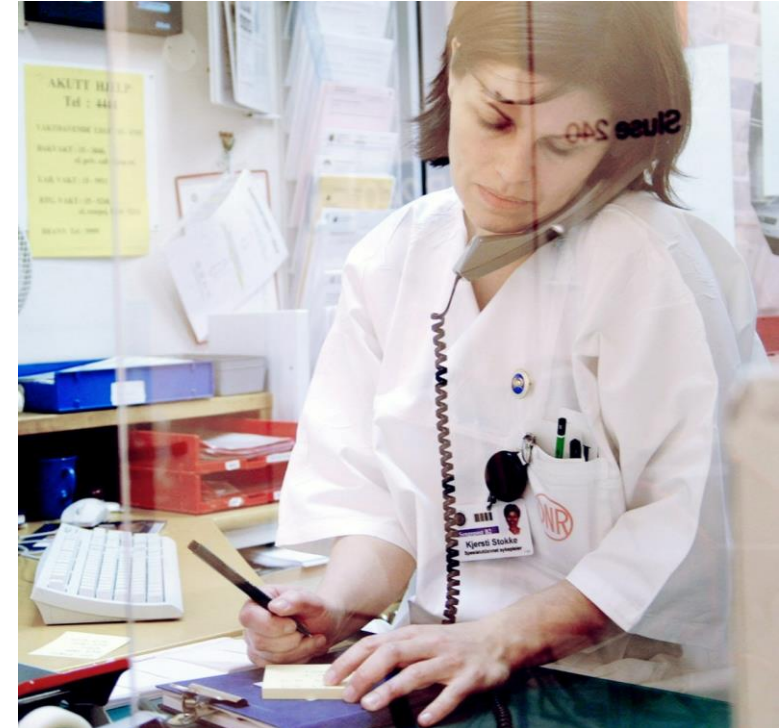
Prøvene er en screening

Størst mulig åpenhet i
kommunikasjon med pårørende

- Vi har kun **identifisert** en potensiell donor
... mange grunner til at donasjon aldri kan bli realisert
- Ofte tas prøvene tidlig i sykdomsforløpet, og pårørende er **foreløpig ikke klare for informasjon**
- Prosessen med å **analysere prøver** og finne eventuelle resipienter er **arbeidskrevende** og tar tid
- Gjennomføringen av hele **donasjonsprosessen går raskere**, med mindre ventetid etter at pasienten er erklært død

Hvem melder ?

Lege (eller sykepleier, hvis avtalt) tar kontakt med tx-koordinator så fort en potensiell donor er identifisert

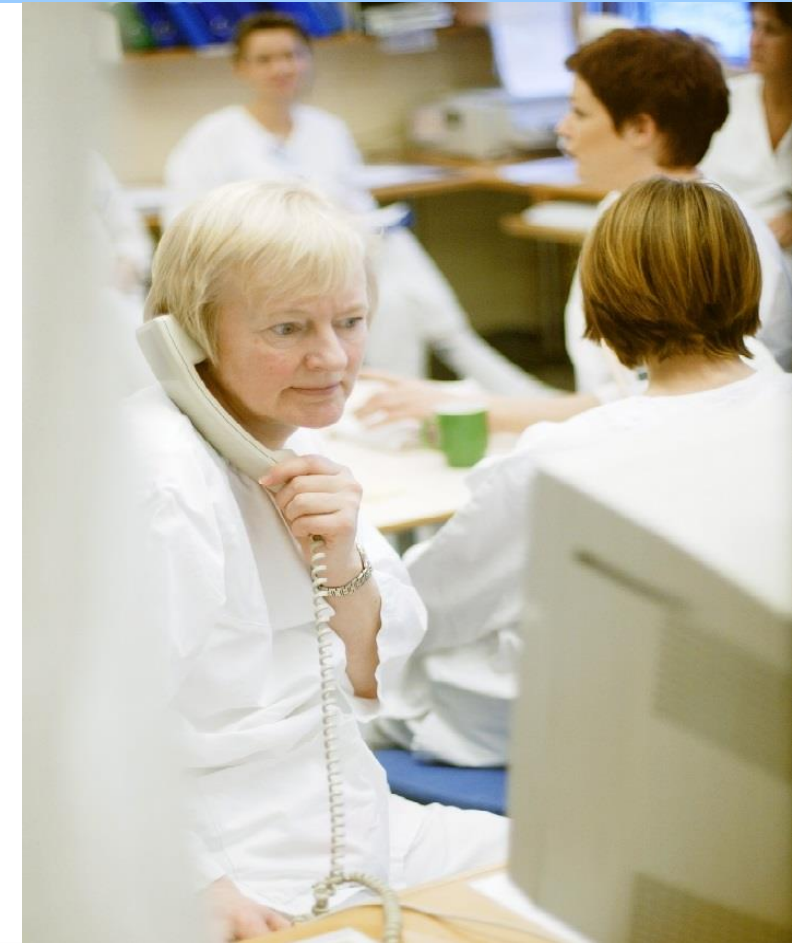
Melde en potensiell donor

- Ring vakthavende tx-koordinator via Rikshospitalets sentralbord
Tlf. 23 07 00 00

Ha dette klart:

- Blodgruppe - Alder - Kjønn
- Høyde – Vekt – Thoraxomkrets
- Aktuell sykdom/skade, us/prøvesvar
- Forløp
- Tidligere sykehistorie

***Tips: Bruk huskelista, eller
ta kopi av – KORTVERSJONEN - Protokoll for organdonasjon***

Blodprøver til vevstyping og serologi

- **Merking av prøver:**
  - Initialer + fødselsdato 6 siffer og kjønn
  - Blodtype diagnose
- **Rekvisisjon IMM – Seksjon for transplantasjonsimmunologi**
- **Sendes til IMM på Rikshospitalet**
  - Rørposten på RH
  - Innen kjøreavstand: med taxi (Oslo taxi)
  - Flyavstand: Jetpak

Gi beskjed til TX-koordinator når prøvene sendes

**6 glass ACD-blod (gul kork) og
2 glass fullblod (rød kork)**

**Hos barn:
2 – 3 glass ACD-blod og
1 glass fullblod**

Urinprøve, stix

analyseres ved sykehuset hvor pasienten er inneliggende

- Tidligere skulle urinprøver microskoperes og analyseres av nefrolog/medisiner.
- De nye retningslinjene sier det skal tas kreatinin/albumin ratio + utinstix av potensiell donor. Dette bestilles/sendes av avdelingen til mikrobiologi

Eksempel fra DIPS/OUS

Bruker Pasient Vis Rutine Verktøy Rapporter Vindu Hjelp

Rekvisisjon

Labsted: Ullenvål
Rekv.nr.: 92033215
Registret: [Inneliggende] Poliklinisk
Rekvirer. ephet: AME11 Åme1, Medisinsk Intensiv UI
Rekvirer. lege: [ ]
Kopi til: [ ]
Prøvetaking: Sengepost tar prøven selv
Hastegrad: 0-hjelp
Prøve ønskes tatt: 21.02.24 10:18
Innleggelse ame.avd. 17.02.2024
Ingen tilknyttet planlagt kontakt
Ingen tilknyttet henvisning

Kliniske opplysninger / Årsak til hastegrad
Utredning av potensiell organonor.

Merknad fra rekvirent:

Søk analyse:

Analysegrupper:

- Hematologi/anemi
- Blodbank/transfusjonsmedisin
- Koagulasjon/hemostase
- Biokjemi
- Plasmaproteiner
- Tumormarkører
- Endokrinologi
- Legemidler
- Rusmidler/forgiftningsstoffer
- Autoantistoffer
- Komplement
- Cellulær immunologi/leukocytanalyse
- Genetiske undersøkelser
- Allergi
- Sporstoffer og vitaminer
- Blodkultur
- Mikrobiologi: serum/blod/plasma
- Urin
- Spinalvæske
- Fæces
- MRSA/ESBL/VRE screening
- Mikrobiologi: annet materiale
- Annet materiale
- Andre undersøkelser
- Sendesteder
- Manuelle (PNA)
- Patologi
- Coronavirus (SARS-CoV-2)
- Covid19_ Intensiv
- CVVHD
- Impella (voksen)
- Leverstatus
- Liten intensivstatus
- P-Prokalsitonin
- Sepsisprosjekt
- Stor intensivstatus

Analyser:

- U-Etylglukuronid (EtG)
- Urinstix og mikroskopi
- U-Strimmel
- Biokjemi
- U-Natrium
- U-Kalium
- U-Klorid
- U-Kalsium
- U-Fosfat
- U-Magnesium
- U-Osmolalitet
- U-Karbamid
- U-Urat
- U-Kreatinin
- Kreatinin clearance
- U-Amylase, pankreas
- U-Myoglobin
- Urin samletid og -volum
- Protein
- U-Protein
- U-Albumin
- U-Proteinelektroforese
- Rusmidler/forgiftningsstoffer
- Rusmiddelscreening
- U-Bekreftelse av rusmiddelscre...
- U-Metylfenidat
- U-Ritalinsyre
- U-Zolpidem
- U-Zopiklon
- U-Tramadol
- U-Diksykodon
- U-Ketobemidon
- U-Petidin
- U-Etylsulfat (EtS)
- U-[GHB] Gammahydroksysmørs...
- Mikrobiologi
- Bakteriologiske og mykolo...
- Bakteriologisk dyrkning urin

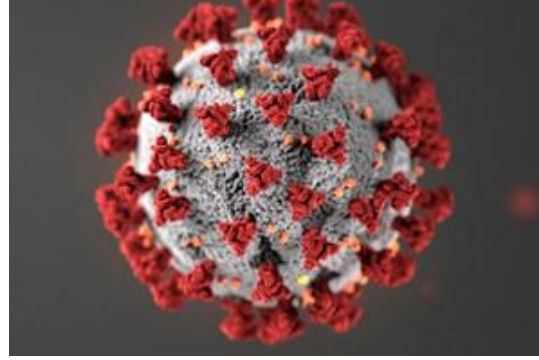
Bestilte analyser: 3

- U-Strimmel
- U-Albumin
- U-Kreatinin

5 Supplerende opplysninger:

Tidspunkt prøve tatt: 21.02.24 10:18

Covid-19

- I henhold til vedtatte guidelines når det gjelder organdonorer og Covid- 19, er det nå et krav om at det i alle tilfeller må foreligge en PCR test med prøve tatt fra nasopharynx.
- Det vil derfor være et krav om at det tas rutinemessig covid test av alle potensielle donorer som meldes til Transplantasjonskoordinator.
- Som et forslag og huskeregel kan det for eksempel tas samtidig som prøver tas til vevstyping.

Viktig etter melding

- Hold kontakt med tx-koordinator, oppdater minst en gang pr vakt og alltid når Angiografi / CT-angio er bestilt
- Gi beskjed ved endringer i den potensielle donors tilstand

God kommunikasjon gir gode prosesser

